

Κάρτες Ρόλων για τα ανθρώπινα δικαιώματα και το δάσος

Είσαι 17 χρόνων. Μένεις σε μεγάλο σπίτι στην **Πάτρα**. Ο πατέρας σου είναι διευθυντής σε μεγάλη εταιρεία. Συχνά πηγαίνετε εκδρομές στο βουνό. Σας αρέσουν οι περίπατοι στο δάσος.

Είσαι 8 χρόνων και μένεις σε ένα χωριό στο Χελμό. Πολύ συχνά βγαίνετε βόλτες για παιχνίδι με τα παιδιά της γειτονιάς. Ξέρεις το δάσος απ' έξω κι ανακατωτά.

Είσαι 14 χρόνων και ο πατέρας σου είναι περιβαλλοντολόγος και δουλεύει στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής. Έχει υβριδικό αυτοκίνητο. Ζεις κοντά σε ένα ωραίο περιαστικό δάσος.

Είσαι 14 χρόνων και ζεις σε ένα μικρό χωριό στον Αμαζόνιο. Το δάσος που ήξερες και καθόριζε τη ζωή σας χάνεται. Η περιοχή αποψιλώνεται με ταχείς ρυθμούς, από μεγάλες πολυεθνικές, για εκμετάλλευση ξυλείας.

Είσαι 17 χρόνων, ζεις στη Χαλκιδική. Οι γονείς σου ασχολούνται με την καλλιέργεια ελάτων. Φέτος λίγο πριν τα Χριστούγεννα ένα έντομο προσέβαλε τα περισσότερα έλατα μ' αποτέλεσμα να ξεραθούν. Φοβάσαι ότι η κλιματική αλλαγή κάνει τα δένδρα όλο και πιο ευάλωτα στις ασθένειες.

Είσαι 11 χρόνων, μέλος μιας φυλής του **Αμαζονίου**. Ο παππούς σου είναι σαμάνος. Τον σέβονται όλοι και τον συμβουλεύονται γιατί γνωρίζει σε βάθος τις θεραπευτικές ιδιότητες των φυτών. Δυστυχώς τα δάση αποψιλώνονται και η ζωή σας έχει αλλάξει πολύ καθώς ξένοι αποικούν και εκμεταλλεύονται τα δάση και τους φυσικούς πόρους του Αμαζονίου. Κάποτε η φυλή σου ζούσε νομαδικό βίο. Τώρα αναγκάστηκε να εγκατασταθεί μόνιμα σε έναν τόπο κι έχασε τον έλεγχο και την κυριότητα αυτής της γης.

Είσαι κορίτσι 9 ετών. Σε λένε Μαριτίνα και μένεις σε ένα μικρό διαμέρισμα σε μια πυκνοκατοικημένη γειτονιά της πόλης. Δεν έχεις χώρο να παίζεις και οι γονείς σου δεν έχουν οικονομική άνεση για εκδρομές. Πρόσφατα είδες την ταινία «Τα παιδιά δεν παίζουν» και ταυτίστηκες με τους ήρωες.

Είσαι 20 χρόνων, μετανάστης από το **Πακιστάν**. Έχασες το σπίτι σου στις πρόσφατες πλημμύρες. Ζεις σε σκηνή, κοντά στο λιμάνι, μαζί με πολλούς άλλους μετανάστες σε δύσκολες συνθήκες. Ελπίζεις να κρυφτείς σε κανένα φορτηγό και να φύγεις για άλλη χώρα της Ευρώπης.

Είσαι 15 ετών και ζεις στο **Νεπάλ** στην Ασία. Η λίμνη στην περιοχή σου γέμισε με νερό από τους πάγους που λιώνουν και παρέσυρε το σπίτι σου. Κατέστρεψε γέφυρες και φράγματα. Ο πατέρας σου είναι ξεναγός βουνού. Αγαπάς κι εσύ το βουνό. Φοβάσαι ότι θα πρέπει να φύγετε μετανάστες.

Είσαι 14 χρόνων και ζεις σε ένα χωριό στην **Ελβετία**. Το σπίτι σου είναι δίπλα σ' ένα πανέμορφο δάσος.

Είσαι 16 χρόνων στο **Καρπενήσι**. Οι γονείς σου έχουν ξενώνα και ταβέρνα. Χαίρεσαι να βλέπεις τις αλλαγές των εποχών στο δάσος. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια έχει περιοριστεί η περίοδος χιονοπτώσεων, όπως καταλαβαίνεις από τις διηγήσεις των παππούδων σου. Οι εποχές έχουν συρρικνωθεί σε χειμώνα και καλοκαίρι.

Είσαι 25 χρόνων, μένεις σ' ένα χωριό κοντά στον Ταΰγετο. Αγαπάς το υπέροχο δάσος και γνωρίζεις όλα τα ενδημικά φυτά. Θέλεις να γίνεις οικοξεναγός. Η φωτιά του 2007 κατέστρεψε μέρος του δάσους. Είσαι μέλος τοπικής οργάνωσης δασοπροστασίας.

Είσαι 14 χρόνων και ζεις στην περιοχή Νίζνι Νόβγκοροντ, **στη Ρωσία**. Μικρό παιδί έπαιζες μέσα στο δάσος κι έφτιαχνες δεντρόσπιτα. Το περασμένο καλοκαίρι κήκκαν χιλιάδες στρέμματα δάσους. Η οικογένειά σου έχασε έναν αγαπημένο φίλο, θύμα των πυρκαγιών και το χωράφι της με τα σιτηρά.

Είσαι 17 χρονών, μένεις κοντά στην Πάρνηθα (τον μεγαλύτερο πνεύμονα της Αττικής) και υποφέρεις από αλλεργικό άσθμα. Πριν από τρία χρόνια κήκε το μεγαλύτερο μέρος του βουνού.

Είσαι 9 ετών από το **νομό Ηλείας**. Στις φωτιές του 2007 έχασες τον πατέρα σου και το σπίτι σου. Οι επιδοτήσεις βοήθησαν να ξαναχτίσετε το σπίτι σας. Όταν μεγαλώσεις θα γίνεις μέλος ομάδας δασοφυτεύσεων. Προς το παρόν βλέπεις το δάσος να φυτρώνει πάλι και σκέφτεσαι τον πατέρα σου που αγαπούσε το δάσος.

Είσαι 14 ετών από το Αλιβέρι. Το δάσος της πόλης κήκε με τις τελευταίες πυρκαγιές. Ζεις κοντά στον σταθμό της ΔΕΗ.

Είσαι 15 χρονών και ζεις στην Ambondrolava στη ΝΔ **Μαδαγασκάρη**. Ambondrolava κυριολεκτικά σημαίνει “ψηλές καλαμιές”. Το 1958 ήρθαν πολλοί κι εγκαταστάθηκαν εδώ για να εκμεταλλευτούν τα vondro. Τα vondro αποδείχθηκαν πολύτιμα ως οικοδομικά υλικά, για τις στέγες των σπιτιών. Εδώ υπάρχουν και πολλά μαγκρόβια δάση. Καθώς άρχισαν όμως ο πληθυσμός αυξήθηκαν οι ανάγκες για καυσόξυλα και κάρβουνο. Οι νέοι κάτοικοι άρχισαν να κόβουν τα δάση κι ύστερα τα μαγκρόβια δάση. Θυμάσαι τις έντονες βροχοπτώσεις στην περιοχή με τα μαγκρόβια δάση και τις μεγάλες λίμνες που σχηματίζονταν. Τώρα που τα δέντρα αυτά δεν υπάρχουν πια, δεν έχει και βροχές. Οι αμμοθίνες υποχωρούν καθώς δεν υπάρχουν δάση να τις συγκρατήσουν. Ένα γειτονικό χωριό αναγκάστηκε να μεταφερθεί αλλού, τα εδάφη δεν ήταν πια στέρεα. Παλιότερα καλλιεργούσατε μανιόκα και καλαμπόκι. Τα παρατήσατε όμως γιατί δεν βρέχει πια αρκετά.

Είσαι 15 ετών από τις **Μαλδίβες**. Σου αρέσουν πολύ οι κοκοφοίνικες και τα μαγκρόβια φυτά της νησιωτικής χώρας σου. Στη διάρκεια του περασμένου αιώνα, η στάθμη της θάλασσας έχει ανεβεί περίπου κατά 20 εκατοστά. Μεγαλύτερη άνοδος της στάθμης των υδάτων θα απειλήσει την ύπαρξη των Μαλδίβων. Ο νέος πρόεδρος Μοχάμετ Νασίντ ετοιμάζει μακροπρόθεσμα σχέδια για μετακόμιση των κατοίκων της χώρας σε ασφαλέστερη περιοχή (Ινδία ή Σρι Λάνκα). Φοβάσαι ότι θα πρέπει να αποχαιρετήσεις τους κοκοφοίνικες και τα μαγκρόβια δάση.

Είσαι 25 χρονών, νέος μελισσοκόμος. Τον τελευταίο χρόνο έχεις χάσει πολλές μέλισσες. Οι επιστήμονες δεν γνωρίζουν τον λόγο της αυξημένης θνησιμότητας τους στην Ευρώπη. Ανησυχείς για την παραγωγή μελιού αλλά και για την υγεία του δάσους.

Είσαι 20 ετών. Ζεις σε χωριό στις όχθες του Αμαζονίου (**Βραζιλία**). Στο χωριό ζούνε 80 οικογένειες. Δυο εποχές έχει εδώ: χειμώνα, με καταρρακτώδεις βροχές και ένα εντελώς ξηρό καλοκαίρι. Τον χειμώνα το ποτάμι φουσκώνει, φτάνει τα 30 μ. ύψος. Ζείτε δυο ακραίες καταστάσεις. Όταν ήσουν μικρή βοηθούσες τη μητέρα σου στα χωράφια. Καλλιεργούσατε μανιόκα (ένα είδος πατάτας) ή γιούτα (ένα είδος λιναριού). Με το μανιόκα φτιάχνατε αλεύρι και με τη γιούτα συσκευασίες. Όλα τα προϊόντα τα διαθέτατε τοπικά. Πολλές οικογένειες επιβίωσαν μ’ αυτόν τον τρόπο. Με τον καιρό η καλλιέργεια έγινε δυσκολότερη ώσπου έγινε αδύνατη αφού η στάθμη του νερού ανέβαινε όλο και πιο νωρίς. Έτσι για να έχετε τώρα φρέσκα προϊόντα πρέπει να φυτέψετε μέσα στο καλοκαίρι κι όταν έρχεται ο χειμώνας να μεταφέρετε την καλλιέργεια σ’ ένα κοντέινερ από φελιζόλ. Μια άλλη σημαντική αλλαγή που είδατε είναι η ορμή και η δύναμη των κυμάτων. Τα σπίτια σας κινδυνεύουν. Δεν θέλεις να εγκαταλείψεις το χωριό. Η ζωή εδώ είναι πολύ ήρεμη. Είναι όμορφο να ζεις κοντά στη φύση.

Προτάσεις εμπνευστή:

1. Έχεις ένα σπίτι να μείνεις.
2. Αισθάνεσαι ασφαλής στον τόπο που ζεις.
3. Δεν κινδυνεύεις από φυσικές καταστροφές που προκαλούνται (και) από την καταστροφή των δασών.
4. Δεν απειλείται το εισόδημά σου και το βιοτικό σου επίπεδο από την υποβάθμιση του δάσους.
5. Δεν κινδυνεύει η ζωή και το σπίτι σου και το εισόδημά σου από δασικές πυρκαγιές.
6. Έχεις τη δυνατότητα (ή το έχεις ήδη κάνει) να πας σχολείο και να σπουδάσεις.
7. Μπορείς να χαίρεσαι το δάσος.
8. Μπορείς να χαίρεσαι τις ωφέλειες του δάσους (καθαρός αέρας, ρύθμιση μικροκλίματος, συγκράτηση εδάφους, προστασία από πλημμύρες κλπ.)
9. Αισθάνεσαι ότι η τοπική κοινωνία κι εσύ έχετε δικαίωμα στα οικονομικά οφέλη του δάσους της περιοχής.
10. Η γνώμη σου για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση του δάσους της περιοχής σου ακούγεται.
11. Μπορείς να επηρεάσεις την κατάσταση των δασών στην περιοχή σου..

Απολογισμός

Τι συνέβη; Πόσο δύσκολα μπήκατε στο ρόλο;

Πώς φαντάζεστε το ρόλο σας; Σας φαίνεται πραγματικός;;

Πώς νιώθατε εσείς που προχωρούσατε και πως εσείς που μένατε στάσιμοι;

Πώς νιώθατε σε σχέση με τους άλλους;

Υπάρχουν αδικίες;

Έχει σχέση με την πραγματικότητα η κατάσταση που αποτυπώνεται εδώ;

Για ποιους από σας το δάσος είναι μια προϋπόθεση επιβίωσης;

Για ποιους είναι προστιθέμενη αξία στην ποιότητα ζωής;

Από τι απειλείται το δικαίωμά σας στην απόλαυση και στις ωφέλειες του δάσους;

Ποια άλλα ανθρώπινα δικαιώματα διακυβεύονται εξαιτίας της απειλής του δικαιώματός σας στις ωφέλειες του δάσους;

Τι μπορούμε να κάνουμε για να έχουν όλοι ίσες ευκαιρίες στη διαχείριση, στις ωφέλειες και στην απόλαυση του δάσους;